

Planter

Sådan bekæmper du ukrudt i vinterraps om foråret

Ukrudtsbekæmpelsen i foråret 2024 vil afhænge af, om der blev udført bekæmpelse i efteråret, hvor det var vanskeligt at færdes i de våde marker. Anvendelse af Matrignon 72 og Korvetto skal ske senest i stadie 50. Væselhale kan ikke bekæmpes i foråret.

Manual Opdateret Kl. 08:31

I Foråret 2024 vil ukrudtsbekæmpelsen i vinterraps være afhængig af, hvad der blev udført i efteråret. Mange marker er ikke blevet behandlet efter den planlagte strategi mod ukrudt som følge af det våde efterår og ufarbare marker.

Er vinterrapsen blevet behandlet med Belkar i efteråret, er der ikke behov for opfølgning om foråret i veletablerede vinterraps. Landsforsøg fra 2018 til 2020 bekræfter, at Belkar i efteråret giver en sikker effekt mod kamille.

I efteråret 2023 var der flere marker, hvor anvendelsen af Belkar ikke kunne foretages som følge af de ekstremt store nedbørsmængder. I marker, hvor der blev planlagt en splitbehandling med 2 x 0,25 l Belkar pr. ha, men kun den ene er blevet udført, vil der som udgangspunkt være en tilfredsstillende effekt af den ene behandling i veletablerede vinterraps. I de helt ubehandlede marker skal der vurderes på ukrudtsmængden og tætheden af vinterraps. Ved bekæmpelsesbehov anvendes Korvetto, som har den bredeste effektprofil over for tokimbladet ukrudt.

I 2024 forhandles clopyralid som produkterne **Matrignon 72** og **Cliophar 600**. Begge produkter må ikke anvendes efter stadie 50, hvilket er når blomsterknoppen stadig er omsluttet af dækblade (se billede 1). Restriktionen er primært indført for at hindre målbare spor af clopyralid i honningpartier, da der bliver længere tid fra sprøjtning til bierne kommer ind i marken. Matrignon 72 og Cliophar kræver over 15 °C for optimal effekt mod kamille. Det vil være vanskeligt at opnå optimale temperaturer inden stadie 50.

Produkter til anvendelse i foråret mod kamille og tokimbladet ukrudt

Galera bliver forbudt at anvende efter 2/4-2024 og derfor kan det kun anvendes, hvis der findes lager på ejendommen. Galera har god effekt på kamille, kornblomst og burresterre. Galera kan anvendes ved laveste temperaturer fra 8-9 °C i en periode uden nattefrost og anvendes senest i st. 50 (blomsterknop omsluttet af blade). Det er vigtigt, at afgrøden ikke lider under stress på sprøjtetidspunktet. Stress kan være tørke, store temperaturforskelle mellem dag og nat, nattefrost før og efter sprøjtning, næringsstofmangel, vandlidende jord, påvirkning af andre midler (Agil/Focus Ultra) og kraftige glimberbøsseangreb. Det er også vigtigt efter behandlingen at holde afgrøden i god vækst, dvs. at bekæmpe angreb af glimberbøsser ved overskridelse af bekæmpelsestærsklen. Ved behandling senest i st. 50 ses ingen afgrødepåvirkning, som blev observeret tilbage i 2013. Galera kan ikke anvendes i vinterraps til fremavl.

Korvetto indeholder clopyralid og halauxifen. Halauxifen er kendt som aktivstof, der udgør en del af Belkar, Zypar eller Pixxaro.

 Kuktet har som følge af tilsætning af halauxifen en bredere effekt end Matrignon alene eller Galera. Det gælder især mod storkenæb,

valmue og tvetand. Produktet kan med fordel anvendes mod de nævnte ukrudtsarter i marker, som er ubehandlede i efteråret. Vær dog opmærksom på, at effekten på storkenæb vil være varierende afhængig af ukrudtets størrelse, og generelt er effekterne varierende på stort veletableret ukrudt. Korvetto skal anvendes senest i vækststadie 50. Korvetto kan anvendes fra 10 °C. Korvetto vil blive det foretrukne middel i foråret mod tokimbladet ukrudt, hvis der ikke er anvendt Belkar i efteråret.

Tabel 1. Procent effekt af clopyralidholdige produkter om foråret. Ukrudt 3-4 blade

	Kamille	Burresnerre	Storkenæb	Kornblomst	Valmue
Galera 0,3 l pr. ha	95	91	-	95	-
Korvetto 0,65 l pr. ha	75	86	76	89	71
Matrignon 72 0,11 kg pr. ha	93	-	-	-	-

Kilde: Planteværn Online

Matrignon 72 og **Cliophar 600** indeholder clopyralid som hhv. et granulat- og flydende produkt. Sprøjtefristen er senest vækststadie 50. Der skal være gode dag- og nattemperaturer i dagene før og efter sprøjtningen. Sprøjt først på dagen, så midlet optages under stigende temperaturer.

Billede 1. Denne rapsplante er meget tæt på stadium 50. Tjek nøje rapsens stadium inden eventuel behandling med Galera eller Korvetto, og sprøjt aldrig efter stadium 50.

Løsningsforslag til midler og dosis mod forskellige ukrudtsarter

Se løsningsforslag til midler og dosis mod forskellige ukrudtsarter: [Ukrudtsbekæmpelse i vinterraps om foråret](#).

Behovet for at bekæmpe kamille om foråret afhænger primært af vinterrapsens konkurrenceevne og kamilleplanternes størrelse. Hvis rapsen hurtigt kommer i vækst og udvikler en tæt plantebestand, kan rapsen udkonkurrere en moderat bestand af små kamilleplanter. I en åben og svag afgrøde vil kamille derimod vokse med op og yde væsentlig større konkurrence over for rapsen. Som tommelfingerregel vil bekæmpelse i en normalt udviklet afgrøde være aktuel ved mere end 0,5-1 kamilleplante pr. m². Dette er en skønnet bekæmpelsestærskel, hvor der er taget hensyn til både udbyttetab og opformering af ukrudtsfrø. Vurder altid behovet i marken og ofte kan der pletbehandles i foragre eller åbne områder i rapsmarken, men i foråret 2024 skal indsatsen fra efteråret også tages i betragtning.

På billede 2 ses en kamille behandlet med Belkar i efteråret. Kamille får krøllede blade og sukkulentagtige stængler, men planterne vil oftest kunne findes grønne i marken til foråret. Er der en konkurrencestærk afgrøde vil kamillen ikke udvikle sig yderligere. I områder med tyndere plantebestand bør antallet af kamille vurderes og evt. foretages en pletsprøjtning.

Billede 2. Kamille behandlet med Belkar i efteråret. Der ses krøllede blade og sukkulente stængler.

Spildkorn og græsser

I november og december 2023 var der udfordringer med at kunne køre i de våde rapsmarker med Kerb. Hvis spildkorn og/eller græsser ikke er bekæmpet i efteråret eller vinter, kan det være nødvendigt at bekæmpe dette med Agil eller Focus Ultra. Det er muligt at anvende Focus Ultra i splitbehandling både efterår og forår med 2 x 1 l pr. ha, men der må samlet maksimalt anvendes 2 l pr. ha pr. sæson. For at få effekt mod rajgræs skal doseringen af Focus Ultra være over 1,5 l pr. ha i foråret. Det betyder, at der er anvendt over 0,5 l pr. ha i efteråret udelukker det Focus Ultra i foråret ud fra et fagligt perspektiv mod rajgræs og agerrævehale. Er der anvendt Agil i efteråret må det ikke anvendes i foråret, da samme areal kun må behandles hvert 3. år.

Agil og Focus Ultra bekæmper de fleste græsser, men der er ikke mulighed for at bekæmpe enårig rajgræs eller væselhale om foråret. Focus Ultra har højest effekt på rajgræs og i resistenstest på bestande med ALS resistent rajgræs har Focus Ultra ofte stadig høj effekt. Agil og Focus Ultra er ligeværdige på agerrævehale. Gode vækst- og temperaturforhold med 10-15 °C er optimalt for virkning af de to midler.

Bekæmpelse af væselhale i foråret er ikke-eksisterende. Derfor må det overvejes, om områder med stor bestand af væselhale bør nedvisnes med glyphosat, så frøsætning undgås. Hvis ikke der er anvendt Kerb, kan der også med vårsæd, men er der behandlet med Kerb, må der accepteres nedvisnede områder i marken. Bemærk, at marker behandlet med Belkar ikke kan også med hestebønner eller ærter.

Læs mere om omsåning i artiklen: [Sådan undersøger du om vinterrapsen skal sås om.](#)

Billede 3. Væselhale i foråret kan ikke bekæmpes, og derfor bør områder med meget væselhale nedvisnes

Blanding med mikronæringsstoffer

Matrigrion 72 kan ifølge etiketten ikke blandes med mikronæringsstoffer. Erfaringsvis giver blanding ikke problemer med udfældning, så anbefalingen bygger på forsigtighed. Blanding med mikronæringsstoffer må derfor ske på egen regning og risiko.

Sprøjteteknik

Konventionelle sprøjter

Kør med moderat hastighed, høj vandmængde (200 liter pr. ha) og vælg en dyse, der giver medium til grov dråbestørrelse, for at sikre at sprøjtevæsken kommer ned til ukrudtet, hvis rapsen dækker over det. Anvend afdriftsreducerende kompakte luftinjektionsdyser eller tilsvarende dyser med grov forstøvning. Ved at vælge grov forstøvning, bliver der flere sprøjtetimer på de få dage, hvor temperaturen er optimal og afdrift til nærliggende naturområder minimeres. Anvend gerne 90 % afdriftsreduktion langs læbælter, naturområder eller blomstrende grøftekanter.

Luftsprøjter

Med luftassisterede sprøjter som Hardi Twin kan anvendes 150 l vand pr. ha med en lavdriftsdyse og kørehastighed 8-10 km/t. Med Danfoil kan anvendes 40-50 l vand pr. ha og lufttryk 8-10 mbar ved kørehastighed 8 km/t. Tilpas altid indstillingerne til vindforholdene.

Læs mere: [Maksimal effekt og minimal afdrift med luftsprøjter](#)

Radrensning

Radrensning i rækkesået vinterraps kan ske så snart der kan færdes i marken, men dog under tørrende forhold, så ukrudtet kan tørre ud. Kør så hurtigt, at der hyppes jord ind omkring rækken, så ukrudtet her tildækkes bedst muligt. Der bliver mere jord til hypningen, når der anvendes et bredt gåsefodsskær i midten af rensesektionen, der som en sneplov flytter jord ud til yderste skær. Vær opmærksom på, at der sker fuld gennemskæring, så alt ukrudt imellem rækkerne løsnes. Det gælder om at rense i 3-5 cm's dybde, så mest muligt ukrudt trækkes op på jordoverfladen til udtørring. En efterharve vil sikre, at mest mulig jord rystes af ukrudtsplanterne, og at flere planter efterlades oven på jorden.

Emneord

[Afgroeder](#)[Bekæmpelse](#)[Græsukrudt og tokimbladet ukrudt](#)[+3](#)

Publiceret: 21. februar 2020

Opdateret: 12. februar 2024

Vil du vide mere?

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES Innovation P/S

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

php@seges.dk

+45 2010 2297

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

jnj@seges.dk

+45 2171 7706

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S   Tlf.   8740 5000
Agro Food Park 15   Fax.   8740 5010
8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk